

ZUŠ OPEN

zusopen.cz

CELOSTÁTNÍ HAPPENING
ZÁKLADNÍCH UMĚLECKÝCH ŠKOL

31. 5.
1. 6.
2019

MAGDALENA KOŽENÁ: ČESKÉ ZUŠ ZVEDAJÍ SEBEVĚDOMÍ NÁRODA

Kvalita, rozsáhlá síť i finanční dostupnost základních uměleckých škol v Česku je v porovnání se zahraničím mimořádná. Čechům sice přijdou jako samozřejmost, ale v řadě zemí je umělecké vzdělání mimo školní osnovy luxusní záležitost. ZUŠ však potřebují zvýšit prestiž mezi širokou veřejností, aby byla obecně plně uznána a ohodnocena jejich svrchovaná důležitost pro správný vývoj dětí, fungování společnosti, spokojený a sebevědomý národ, říká světově uznávaná mezzosopranistka Magdalena Kožená, která před třemi lety založila s tímto cílem nadační fond.

ZUŠ Open jsou tři roky, naplňuje vaše očekávání?

Měla jsem štěstí na spolupracovníky, kteří od začátku nejen sdíleli mou vizi, ale do společné práce si navíc přinesli obrovskou dávku elánu a nadšení. V současné chvíli dobře fungují dva projekty Nadačního fondu – ZUŠ Open a MenART. Fond se těší skvělému renomé. Máme sice už i některé štědré podporovatele, ale aby mohl fond i nadále dobře fungovat,

potřebujeme jich ještě více. A proto chystám pro fond benefiční koncert na začátek příštího roku.

S jakou vizí jste fond zakládala?

Vize se nemění. Chceme podporovat výchovu k umění pro co nejširší skupinu dětí, z nichž se nutně nemusejí stát profesionální umělci, ale kterým umění nabyté docházkou do ZUŠ výrazně zlepší život. O smyslnosti poslání fondu jsem pevně přesvědčena a čím dál tím více se utvrzuji ve správnosti jeho směřování.

Žijete v Berlíně, jak tyto projekty fungují v Německu?

V Německu samozřejmě existují různé zájmové umělecké školy, ale nejsou v každém menším městě jako tady a systém uměleckého vzdělávání je tam trochu jiný. Moji dva synové se učí hrát na nástroje soukromě. Nemusí ale vykazovat výsledky a nemají ani motivaci, že se předvedou na koncertě. Kdybychom bydleli na menším městě, měli bychom to ještě složitější. V hustotě sítě, kvalitě a finanční

dostupnosti základních uměleckých škol je Česko skutečně mimořádné. Nejenže ZUŠky objevují a rozvíjejí mladé talenty, ale vychovávají i budoucí publikum, a tak vlastně zvedají kulturnost národa. Nám to přijde jako samozřejmost, ale není.

České ZUŠ tedy mají v cizině prestiž?

Obrovskou! Existence ZUŠ není v žádném případě samozřejmá, i když pro Čechy jsou stále běžnou součástí dětských mimoškolních aktivit. Jak vyplývá z výše řečeného, v zahraničí se umění mimo školní osnovy věnuje méně dětí, v řadě zemí je to svým způsobem luxusní záležitost. A to je právě to, na co chci činnost svého fondu upozorňovat nejvíce: važme si ZUŠek, využívejme jejich vysoce kvalitní, široce přístupné služby s vědomím, že v nich máme opravdový unikát.

Co nejvíce potřebují?

ZUŠky potřebují pomoci zvýšit prestiž mezi širokou veřejností. Potřebují, aby byla obecně plně uznána a ohodnocena jejich svrchovaná

důležitost pro správný vývoj dětí, pro správné fungování společností, pro spokojený a sebevědomý národ. Pokud se ptáte na fungování základních uměleckých škol, vnímáme, že stejně jako celé školství řeší podobu moderních přístupů ke vzdělávání. Prostřednictvím fondu se snažíme ukazovat příklady dobré praxe a inspirovat. Propojování výuky s praxí i uznávanými profesionály a podporu talentů na bázi ročního mentorského programu nabízí náš projekt MenART.

Jak přilákat k výuce mladé učitele?

To je velká výzva. V rámci ZUŠ Open se můžeme oceňovat práci pedagogů tím, že maximálně zviditelňujeme jejich žáky a krásné výkony, o akci se píše v tisku, hovoří v rádiu a v televizi... Pokud mladý hudebník nebo výtvarník vidí, že práce s dětmi je společností oceňována, samotné děti umění ohromně baví a jako pedagog se může smysluplně realizovat, třeba nabídka vyučovat na ZUŠce převládá nad lukrativnější prací v reklamce nebo nad možností účinkování v showbiznyseu...

Proč je důležité na umělecké vzdělávání upozornit?

Umělecké školství je nenahraditelnou součástí procesu dětského zrání. Kromě výuky uměleckých oborů ZUŠky objevují a pěstují v dětech potenciál osobní tvorby a citlivého uměleckého vnímání, který potom mohou zúročit v mnoha oblastech života. Děti tráví v ZUŠ volný čas dobrovolnou smysluplnou činností a pravidelnou letitou docházkou rozvíjejí svůj talent postupně a komplexně.

Do ZUŠ Open je zapojena většina ZUŠek v ČR, čekala jste to?

Nečekala. Mám velkou radost. Aktivní jsou jednak samotné školy, ale obrovskou úlohu v úspěchu pilotního nadačního projektu ZUŠ Open hrají moji kolegové z fondu v čele s Irenou Pohl Houkalovou, která je opravdu nezdolným zdrojem energie. Objíždí celou naši vlast a o jednotlivé ZUŠky se osobně stará. Vedení škol tento upřímný zájem dobře pociťuje a na jejich žádost se letošní ročník projektu koná už ne v jednom, ale ve dvou dnech.

Mohla byste závěrem zavzpomínat na své dětství?

Odmalička bylo mým snem umět hrát na klavír. Do tohoto nástroje jsem se zamilovala už v mateřské škole, kde nám na něj paní učitelka často hrála. Od té doby jsem chtěla být klavírní virtuoskou a moji rodiče mě v tom mimořádně podporovali. Poměrně dlouho šetřili na nový automobil, ale peníze nakonec investovali do klavíru. Na doby v „lidušce“ vzpomínám s nostalgii. Na tehdejší Lidové škole umění v Brně (dnešní ZUŠ Vranovská) jsem měla skvělou učitelku klavíru Jarmilu Martínkovou, se kterou jsem se ráda vídala ještě dlouho poté, co jsem z hudební školy odešla.

ZUŠ Open tentokrát dvoudenní

Více než tisíc koncertů, výstav, divadelních a tanečních představení a dalších akcí nabídne po celém Česku letošní celostátní happening ZUŠ Open. Třetí ročník se uskuteční 31. května a 1. června a nově díky velkému zájmu škol potrvá dva dny. Svůj talent veřejně představit žáci ze 420 základních uměleckých škol, oproti loňsku se jich do projektu přihlásila další dvacítko. Na open air koncertech, v průvodech, zahradních slavnostech a dalších místech po celé České republice tak lidé mohou zhlédnout zajímavé kulturní programy, které budou zcela zdarma.

Projekt, který zastřešuje Nadační fond Magdaleny Kožené, chce veřejnost upozornit na význam uměleckého vzdělávání, náročnou a trpělivou práci učitelů i nadání českých dětí.

Ze ZUŠ Open se tak stává tradice, díky níž mohou malí umělci prezentovat, co se naučili. A společně se svými učiteli se o radost z umění podílit.

Happening navazuje na tradici českého uměleckého školství, která sahá až do 19. století. Právě české základní umělecké školy jsou v Evropě stále jedinečné. Znamé lidové školy umění začaly

v bývalém Československu systematicky fungovat v 60. letech minulého století. Poté v roce 1988 dostaly od státu název základní umělecké školy a svou kvalitu i tento název si udržely i po sametové revoluci.

Nadační fond Magdaleny Kožené díky ZUŠ Open otevírá také příležitosti pro vzájemnou spolupráci základních uměleckých škol i jejich propojení s profesionálními umělci. Letos se tak spojily ZUŠ téměř ve všech regionech a připravily společné projekty v nebyvalém měřítku.

Magdalena Kožená osobně zavítá do tří krajů. Happening ZUŠ Open zahájí v Karlovarském kraji, kde program ve spolupráci s Karlovarským symfonickým orchestrem vyvrcholí společnou akcí škol na Mlýnské kolonádě. Poté zamíří do Plzně na společnou akci ZUŠ Plzeňského kraje. Na závěr si zazpívá s dětmi v Českých Budějovicích, kde společný program na náměstí připravuje třicítka základních uměleckých škol.

Pražský ZUŠ Open symbolicky odstartuje v pátek 31. května na největším tuzemském festivalu klasické hudby Pražském jaru koncertem mladých talentů programu MenART. Den dětí v hlavním městě vyvrcholí tradičně opět v senátních prostorách Valdštejnské zahrady a zakončí ho koncert pod patronací režisérky Alice Nellis. Na celodenním programu se podílejí zástupci ZUŠ ze všech krajů.

